

Asia: VN/15285/2021

HE laiksi osatyökykyisten työllistymistä tukevan erityistehtäväyhtiön perustamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

2 §. X Oy:n tehtävät ja toimiala

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että yhtiön tulisi toimia tuloksellisesti, mutta sen ensisijaisena tavoitteena ei olisi tuottaa liikevoittoa. Toimintaa tulisi ehdotuksessa harjoittaa niin, ettei se vääristä kilpailua. Momentissa säädettäisiin myös, että yhtiön tuottamien palveluiden hinnoittelun tulee olla markkinaehtoista. Onko teillä tähän lausuttavaa?

-

Pykälän 5 momentissa säädetään, että yhtiö tuottaa EU:n valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettuja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin tarkoitettuja palveluja (SGEI) ja että siihen sovelletaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Onko teillä tähän lausuttavaa?

-

3 §. Yhtiön toiminnan kohdistuminen

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yhtiöön työllistettävien kohderyhmästä. Onko teillä tähän lausuttavaa?

-

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että työ- ja elinkeinotoimisto valitsisi kohderyhmäkriteerit täyttävistä työnhakijoista ne, jotka asetettaisiin ehdolle yhtiön palvelukseen. Yhtiö voisi rekrytoida palvelukseensa ainoastaan tästä ehdolle asetettavista henkilöistä työllistäessään osatyökykyisiä. Onko teillä tähän lausuttavaa?

-

Mikä olisi perustettavalle erityistehtäväyhtiölle sopiva nimi?

.

-

Muita huomioita ja kommentteja esitysluonnoksesta

Onko teillä muuta lausuttavaa?

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi osatyökykyisten työllistymistä tukevan erityistehtävayhtiön perustamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

X Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ehdotetun lain 3 §:n mukaan X Oy työllistää työ- ja elinkeinotoimiston sille osoittamia julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) tarkoitettuja työttömiä työnhakijoita, joiden mahdollisuudet sopivan työn saamiseen ovat olennaisesti vähentyneet asianmukaisesti todetun sairauden, vian tai vamman vuoksi.

Ehdotuksen taustamateriaalissa todetaan, että X Oy:n työntekijöiksi työ- ja elinkeinotoimistot valitsisivat vain kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia osatyökykyisiä henkilöitä.

Lakiehdotuksessa tämä on muotoiltu siten, että työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä X Oy:lle osoitettavista osatyökykyistä henkilöistä ja heidän valintamenettelystään. Näiden asetuksessa määriteltävien kriteereiden laatimisessa on oltava hyvin tarkkana ja kuultava monipuolisesti eri kohderyhmiä edustavia asiantuntijatahoja.

Ensimmäinen näkökulma on tasapuolinen kohtelu osatyökykyisille, joiden työkyky on alentunut eri lähtökohdista käsin. Kuinka varmistetaan ettei osatyökykyisiä henkilöitä jotka ovat vaikeimmassa asemassa työmarkkinoilla, jää systemaattisesti tunnistamatta? On myös huomioitava että nykytilanteessa työ- ja elinkeinotoimiston asiantuntijan on tosiasiallisesti vaikea tai mahdoton tunnistaa tällaisessa asemassa olevia henkilöitä kattavasti, mikäli soveltuvia työllistymistä edistäviä palveluita ei olla tarjottu tai tietoa työkyvystä ole saatu tarpeeksi yksityiskohtaisesti. Asetuksen menestyksekkäs soveltaminen edellyttää aidosti toimivaa tuki- tiedotus- ja neuvontapalvelua niille toimijoille, jotka lausuvat työntekijän työ- ja toimintakyvystä (sosiaali- ja terveysviranomaiset, te- asiantuntijat ja kuntakokeiluissa toimivat asiantuntijat etupäässä).

Toinen näkökulma liittyy riittävän suureen määrälliseen asiakasohjaukseen. Kohderyhmäkriteerien valintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta palveluun saadaan ohjattua tarpeeksi suuri määrä X Oy:n palvelukseen kriteerien mukaan soveltuvia henkilöitä. Uuden toiminnan käynnistäminen liian tiukoilla palveluunohjautumiskriteereillä ja tästä johtuen pienellä asiakasohjautuvuudella voi vaikeutua entisestään haastavasta mahdottomaksi.

Smolander Laura

Tuusulan kunta - Maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut